



Dokument zasedanja

A8-0246/2017

28.6.2017

POROČILO

o korupciji in človekovih pravicah v tretjih državah
(2017/2028(INI))

Odbor za zunanje zadeve

Poročevalec: Petras Auštrevičius

Pripravljaivec mnenja (*):
Stelios Kuloglu (Stelios Kouloglou), Odbor za razvoj

(*) Pridruženi odbor – člen 54 Poslovnika

VSEBINA

	Stran
PREDLOG RESOLUCIJE EVROPSKEGA PARLAMENTA	3
MNENJE ODBORA ZA RAZVOJ.....	24
MNENJE ODBORA ZA MEDNARODNO TRGOVINO	29
INFORMACIJE O SPREJETJU V PRISTOJNEM ODBORU	34
POIMENSKO GLASOVANJE PRI KONČNEM GLASOVANJU V PRISTOJNEM ODBORU	35

PREDLOG RESOLUCIJE EVROPSKEGA PARLAMENTA

o korupciji in človekovih pravicah v tretjih državah (2017/2028(INI))

Evropski parlament,

- ob upoštevanju Konvencije Združenih narodov proti korupciji, ki je začela veljati 14. decembra 2005¹,
- ob upoštevanju Splošne deklaracije o človekovih pravicah in Deklaracije OZN o zagovornikih človekovih pravic,
- ob upoštevanju Ustanovne listine OZN,
- ob upoštevanju Mednarodnega pakta o državljanskih in političnih pravicah ter Mednarodnega pakta o ekonomskih, socialnih in kulturnih pravicah,
- ob upoštevanju Listine Evropske unije o temeljnih pravicah,
- ob upoštevanju Konvencije Organizacije za gospodarsko sodelovanje in razvoj (OECD) o boju proti podkupovanju tujih javnih uslužbencev v mednarodnem poslovanju ter priporočila Sveta o nadaljnjem boju proti podkupovanju iz leta 2009, priporočila o odbitku podkupnin za tuje javne uslužbence iz leta 2009 in drugih s tem povezanih instrumentov²,
- ob upoštevanju strateškega okvira EU za človekove pravice in demokracijo, ki je bil sprejet leta 2012, ter akcijskega načrta za človekove pravice in demokracijo za obdobje 2015–2019, ki ga je Svet za zunanje zadeve sprejel 20. julija 2015,
- ob upoštevanju smernic EU o zagovornikih človekovih pravic, ki jih je Svet za splošne zadeve sprejel 8. decembra 2008³ na svoji 2914. seji,
- ob upoštevanju resolucije OZN „Spreminjamo naš svet: agenda za trajnostni razvoj do leta 2030“, ki jo je Generalna skupščina Združenih narodov sprejela 25. septembra 2015⁴,
- ob upoštevanju poročila Evropske investicijske banke (EIB) z naslovom Politika preprečevanja in odvratanja prepovedanega ravnanja v dejavnostih Evropske investicijske banke (v nadaljevanju: politika EIB za boj proti goljufijam), sprejetega 8. novembra 2013⁵;
- ob upoštevanju vodilnih načel o podjetništvu in človekovih pravicah: izvajanje okvira Združenih narodov za varovanje, spoštovanje in pomoč⁶,

¹ <https://www.unodc.org/unodc/en/treaties/CAC/>

² http://www.oecd.org/daf/anti-bribery/ConvCombatBribery_ENG.pdf

³ <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/?uri=URISERV:133601>

⁴ http://www.un.org/ga/search/view_doc.asp?symbol=A/RES/70/1&Lang=E

⁵ http://www.eib.org/attachments/strategies/anti_fraud_policy_20130917_sl.pdf

⁶ http://www.ohchr.org/Documents/Publications/GuidingPrinciplesBusinessHR_EN.pdf

- ob upoštevanju sklepov Sveta o podjetništvu in človekovih pravicah z dne 20. junija 2016¹,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 25. oktobra 2016 o odgovornosti gospodarskih družb za hude kršitve človekovih pravic v tretjih državah²,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 25. oktobra 2016 o boju proti korupciji in nadaljnjih korakih na podlagi resolucije odbora CRIM³,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 6. julija 2016 o davčnih stališčih in drugih ukrepih podobne narave ali s podobnim učinkom⁴,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 25. novembra 2015 o davčnih odločbah in drugih ukrepih podobne narave ali s podobnim učinkom⁵,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 8. julija 2015 o davčnih utajah in izogibanju davkom kot izzivih za upravljanje, socialno varstvo in razvoj v državah v razvoju⁶,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 11. junija 2015 o nedavnih razkritjih korupcije na visoki ravni pri FIFO⁷,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 23. oktobra 2013 o organiziranem kriminalu, korupciji in pranju denarja: priporočila za ukrepe in pobude, ki bi jih bilo treba sprejeti⁸,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 8. oktobra 2013 o korupciji v javnem in zasebnem sektorju: vpliv na človekove pravice v tretjih državah⁹,
- ob upoštevanju Kazenskopravne konvencije Sveta Evrope o korupciji, Civilnopravne konvencije Sveta Evrope o korupciji ter resolucij (98)7 in (99)5 o ustanovitvi skupine držav proti korupciji (GRECO), ki ju je 5. maja 1998 oziroma 1. maja 1999 sprejel Odbor ministrov Sveta Evrope,
- ob upoštevanju izjave iz Džakarte o načelih za protikorupcijske agencije, sprejete 26. in 27. novembra 2012¹⁰,
- ob upoštevanju Panamske deklaracije, sprejete na sedmi letni konferenci in skupščini Mednarodnega združenja za preprečevanje korupcije (IAACA), ki sta potekali od 22. do 24. novembra 2013,
- ob upoštevanju resolucije generalne skupščine OZN o nacionalnih institucijah za

¹ <http://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2016/06/20-fac-business-human-rights-conclusions/>

² Sprejeta besedila, P8_TA(2016)0405.

³ Sprejeta besedila, P8_TA(2016)0403.

⁴ Sprejeta besedila, P8_TA(2016)0310.

⁵ Sprejeta besedila, P8_TA(2015)0408.

⁶ Sprejeta besedila, P8_TA(2015)0265.

⁷ UL C 407, 4.11.2016, str. 81.

⁸ UL C 208, 10.6.2016, str. 89.

⁹ UL C 181, 19.5.2016, str. 2.

¹⁰ https://www.unodc.org/documents/corruption/WG-Prevention/Art_6_Preventive_anti-corruption_bodies/JAKARTA_STATEMENT_en.pdf

spodbujanje in varstvo človekovih pravic z dne 17. decembra 2015 in resolucije Sveta za človekove pravice o nacionalnih institucijah za spodbujanje in varstvo človekovih pravic z dne 29. septembra 2016¹,

- ob upoštevanju končnega poročila Svetovalnega odbora Sveta OZN za človekove pravice o negativnem vplivu korupcije na uživanje človekovih pravic z dne 5. januarja 2015²,
 - ob upoštevanju Konvencije Afriške unije o preprečevanju korupcije in boju proti njej³,
 - ob upoštevanju pobude OZN za globalni dogovor, da strategije in ukrepi temeljijo na splošnih načelih človekovih pravic, zaposlovanju, okolju in boju proti korupciji⁴,
 - ob upoštevanju letnega indeksa zaznave korupcije, ki ga pripravlja organizacija *Transparency International*,
 - ob upoštevanju člena 52 Poslovnika,
 - ob upoštevanju poročila Odbora za zunanje zadeve ter mnenj Odbora za razvoj in Odbora za mednarodno trgovino (A8-0246/2017),
- A. ker je korupcija zapleten svetovni pojav, ki zadeva tako sever kot jug, in jo je mogoče opredeliti kot zlorabo zaupane oblasti za individualno, skupinsko, neposredno ali posredno zasebno korist, ki s spodkopavanjem javnega zaupanja ter učinkovitosti in uspešnosti institucij ter vrednot demokracije in človekovih pravic, etike, pravice, trajnostnega razvoja in dobrega upravljanja resno ogroža javni interes, socialno, politično in gospodarsko stabilnost ter varnost;
- B. ker lahko korupcija sega od manjših prizadevanj za vplivanje na posameznike, javne uslužbence ali izvajanje javnih storitev, do večjih poskusov za zrušitev političnih, ekonomskih in/ali pravnih sistemov ter za spodbujanje in financiranje terorizma, spodbujanje ekstremizma, zmanjšanje davčnih prihodkov in podpiranje mrež organiziranega kriminala;
- C. ker korupcijo povzroča nezmožnost političnih, ekonomskih in pravnih sistemov, da zagotovijo odpran, neodvisen nadzor in odgovornost;
- D. ker je zmanjšanje korupcije bistveno za gospodarsko rast, zmanjšanje revščine, ustvarjanje blaginje, izobraževanje, blaginjo, zdravstveno varstvo, razvoj infrastrukture in reševanje sporov, pa tudi za gradnjo zaupanja v institucije, podjetja in politiko;
- E. ker korupcija v številnih državah ne predstavlja le pomembne systemske ovire za uresničevanje demokracije, spoštovanja načela pravne države, politične svobode in trajnostne rasti ter vseh državljanskih, političnih, ekonomskih, socialnih in kulturnih človekovih pravic, temveč lahko povzroči tudi številne kršitve človekovih pravic; ker je korupcija ena izmed najbolj spregledanih kršitev človekovih pravic, saj med drugim

¹ <http://nhri.ohchr.org/EN/AboutUs/Governance/Resolutions/A.HRC.RES.33.15%20EN.pdf>

² http://www.ohchr.org/EN/HRBodies/HRC/RegularSessions/Session28/Documents/A_HRC_28_73_ENG.doc

³ http://www.eods.eu/library/AU_Convention%20on%20Combating%20Corruption_2003_EN.pdf

⁴ <https://www.unglobalcompact.org/what-is-gc/mission/principles>

spodbuja nepravičnost in neenakost glede finančnih in gospodarskih virov, nekaznovanosti, samovoljnega ukrepanja, političnega in verskega ekstremizma ter konfliktov;

- F. ker lahko korupcija z ogrožanjem utrjevanja demokracije in uveljavljanja človekovih pravic ter s spodkopavanjem državnih organov privede do socialnih nemirov, vključno z nasiljem, družbenimi protesti in veliko politično nestabilnostjo; ker korupcija ostaja sistematično spregledan pobudnik konfliktov v državah v razvoju in vodi k razširjenim kršitvam človekovih pravic, tudi mednarodnega humanitarnega prava, ter k nekaznovanosti storilcev; ker je nespremenjeno stanje na področju korupcije in nezakonite bogatitve na položajih državne moči vodilo k prilaščanju moči in ohranjanju kleptokratov na oblasti;
- G. ker v številnih državah visoka raven korupcije vodi k nizki stopnji človeškega, družbenega in gospodarskega razvoja, nizkim stopnjam izobrazbe in drugih javnih storitev, omejenim državljanskim in političnim pravicam, majhni ali nični politični konkurenci in svobodi medijev, tako v spletu kot zunaj njega, ter pomanjkljivostim v pravni državi;
- H. ker korupcija vpliva na uveljavljanje človekovih pravic, ima posebne negativne posledice in nesorazmerno prizadene najbolj prikrajšane, marginalizirane in ranljive skupine v družbi, kot so ženske, otroci, invalidi, starejši, revni, avtohtoni prebivalci ali osebe, ki pripadajo manjšinam, saj jih ovira pri enakem dostopu do politične udeležbe, do javnih in socialnih programov ter storitev, sodnega varstva, varnosti, naravnih virov, vključno z zemljo, delovnih mest, izobrazbe, zdravstvenega varstva in stanovanj; ker korupcija vpliva tudi na napredek pri odpravljanju diskriminacije, doseganju enakosti spolov in kreptvi vloge žensk, saj omejuje zmožnosti žensk za uveljavljanje svojih pravic; ker korupcija izkrivlja obseg in sestavo vladnih izdatkov, resno škodi zmožnosti države, da v največjem možnem obsegu izkoristi razpoložljive vire, da bi zavarovala ekonomske, socialne in kulturne pravice, pravilno delovanje demokracije in pravne države ter razvoj skupne etike;
- I. ker je cilj trajnostnega razvoja OZN št. 16 usmerjen v mir, pravičnost, vzpostavitev trdnih institucij in boj proti korupciji; ker mora EU za univerzalno doseganje tega cilja nujno in neposredno obravnavati različna vprašanja, pri katerih ima korupcija ključno vlogo – od kršitev človekovih pravic do revščine, lakote in nepravičnosti;
- J. ker obravnava korupcije zahteva usklajeno prizadevanje za njeno odpravo na visoki ravni in hkrati odpravo majhne korupcije v tretjih državah in državah članicah EU, pri čemer je treba za vsak primer posebej upoštevati hierarhično pokroviteljstvo, sisteme nagrajevanja in klientelizem v vladajočih strukturah, ki kazniva dejanja korupcije in nekaznovanje na najvišjih ravneh pogosto povezujejo z majhno korupcijo, ki neposredno vpliva na življenje prebivalcev in njihov dostop do osnovnih storitev;
- K. ker korupcije ni mogoče odpraviti brez trdne politične zavzetosti na najvišji ravni in ne glede na sposobnosti, znanje in pripravljenost nacionalnih organov nadzora in kazenskega pregona;
- L. ker so ekonomske posledice korupcije skrajno negativne, zlasti kar zadeva njen vpliv na vse večjo revščino in neenakost prebivalstva, kakovost javnih storitev, varnost, dostop

do celovitega zdravstvenega varstva in kakovostnega izobraževanja ter do infrastruktur, socialno-gospodarske priložnosti za individualno in ekonomsko emancipacijo, zlasti gospodarsko rast, ustvarjanje delovnih mest in zaposlitvenih možnosti, ter odvracanje od podjetništva in izgube naložb;

- M. ker na primer korupcija letno stane EU med 179 in 990 milijardami EUR v smislu BDP¹;
- N. ker se po podatkih Svetovne banke vsako leto po svetu izplača približno 1 bilijon USD podkupnin, skupna ekonomska izguba zaradi korupcije pa po ocenah znaša večkratnik tega zneska;
- O. ker se organizirani kriminal, ki pomeni resno težavo v številnih državah in ima čezmejno razsežnost, pogosto povezuje s korupcijo;
- P. ker koruptivna dejanja in kršitve človekovih pravic po navadi zajemajo zlorabo pooblastil, pomanjkanje odgovornosti, oviranje dela sodstva, uporabo neprimerne vpliva in institucionalizacijo različnih oblik diskriminacije, klientelizem in popačenje tržnih mehanizmov; ker korupcija kaže možno povezanost s pomanjkljivostmi v pravni državi in dobrem upravljanju in ker korupcija pogosto ogroža učinkovitost institucij in subjektov, ki naj bi zagotavljali nadzor in ravnotežja ter spoštovanje demokratičnih načel in človekovih pravic, med njimi parlamentov, organov pregona, sodstva ter civilne družbe; ker v državah, v katerih pravno državo ogroža korupcija, tako izvajanje kot krepitev pravnih okvirov preprečujejo skorumpirani sodniki, odvetniki, tožilci, policisti, preiskovalci in revizorji;
- Q. ker gre pri korupciji in kršitvah človekovih pravic za pojav, ki vključuje pomanjkanje neoporečnosti ravnanja in neuspešno oblast, in ker je mogoče verodostojnost in legitimnost javnih in zasebnih organizacij zagotoviti le, če njihovo vsakodnevno upravljanje temelji na kulturi dosledne neoporečnosti;
- R. ker prakse, kot so volilne goljufije, nezakonito financiranje političnih strank, nepotizem ali zaznan nesorazmeren vpliv denarja na politiko, zmanjšujejo zaupanje v politične stranke in izvoljene predstavnike, volilni proces in vlade, spodkopavajo demokratično legitimnost in zaupanje javnosti v politiko ter lahko znatno oslabijo državljske in politične pravice; ker nezadostna regulacija ter pomanjkanje preglednosti in spremljanja političnega financiranja lahko ustvarjajo priložnosti za neprimerno vplivanje na delovanje javnih zadev in poseganje vanje; ker se lahko obtožbe korupcije uporabijo tudi kot politični instrument za škodovanje ugledu politikov;
- S. ker korupcija v sodstvu krši načela enakosti, nediskriminacije, dostopa do sodnega varstva ter pravice do poštenega sojenja in učinkovitega pravnega sredstva, ki so bistvene za uveljavljanje vseh drugih človekovih pravic in za preprečevanje nekaznovanja; ker odsotnost neodvisnega sodstva in javne uprave spodbuja nezaupanje v javne institucije, ogroža spoštovanje pravne države in občasno podžiga nasilje;
- T. ker je težko meriti korupcijo, saj običajno vključuje nezakonita dejanja, ki so namenoma prikrita, čeprav so bili razviti in uveljavljeni nekateri mehanizmi za

¹ http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2016/579319/EPRS_STU%282016%29579319_EN.pdf

opredelitev, spremljanje in merjenje korupcije ter boj proti njej;

- U. ker nove tehnologije, kot so razpršene evidence ali preiskovalne tehnike in metodologije na podlagi odprtih virov, ponujajo nove priložnosti za povečanje preglednosti vladnih dejavnosti;
- V. ker je krepitev varstva človekovih pravic in zlasti načela nediskriminacije pomembno orodje v boju proti korupciji; ker boj proti korupciji z uporabo kazenskega prava in zasebnega prava pomeni sprejemanje represivnih in popravnih ukrepov; ker sta spodbujanje in krepitev človekovih pravic, pravne države in dobrega upravljanja bistvena elementa uspešnih in vzdržnih protikorupcijskih strategij;
- W. ker bi ustvarjanje sinergij med pristopoma k preprečevanju korupcije na podlagi kazenskega pravosodja in na podlagi človekovih pravic lahko pripomoglo k odpravljanju skupinskih in splošnih učinkov korupcije ter preprečilo sistemsko slabitev človekovih pravic zaradi posrednega oziroma neposrednega učinka korupcije;
- X. ker se znotraj mednarodnih prizadevanj za preprečevanje korupcije razvijata institucionalni in pravni okvir, vendar zaradi odsotnosti politične volje ali zanesljivih mehanizmov za izvrševanje obstaja velika vrzel v izvajanju; ker bi pristop k preprečevanju korupcije na podlagi človekovih pravic pomenil spremembo paradigme in bi z uporabo obstoječih nacionalnih, regionalnih in mednarodnih mehanizmov za spremljanje skladnosti z obveznostmi spoštovanja človekovih pravic lahko pripomogel k zmanjševanju vrzeli v izvajanju;
- Y. ker je Konvencija OZN proti korupciji edini pravno zavezujoč splošni protikorupcijski instrument, ki zajema pet glavnih področij: preventivne ukrepe, kriminalizacijo in kazenski pregon, mednarodno sodelovanje, vračanje premoženja ter tehnično pomoč in izmenjavo informacij;
- Z. ker so obstoječe mednarodne obveznosti dober mehanizem za sprejetje ustreznih in razumnih ukrepov za preprečevanje ali kaznovanje korupcije v javnem in zasebnem sektorju, zlasti v okviru Mednarodnega pakta o državljanskih in političnih pravicah, Mednarodnega pakta o ekonomskih, socialnih in kulturnih pravicah ter drugih ustreznih instrumentov na področju človekovih pravic;
- AA. ker lahko sodstvo, varuhi človekovih pravic in nacionalne institucije za človekove pravice pa tudi organizacije civilne družbe igrajo bistveno vlogo v boju proti korupciji, tesno sodelovanje z nacionalnimi in mednarodnimi protikorupcijskimi agencijami pa lahko njihov potencial še poveča;
- AB. ker je v boju proti korupciji treba ukrepati in izboljšati preglednost, odgovornost in ukrepe proti nekaznovanju znotraj držav ter prednostno podpirati razvoj strategij in posebnih politik, ki ne služijo le boju proti korupciji, temveč prispevajo tudi k razvoju in/ali oblikovanju javnih politik na tem področju;
- AC. ker lahko imata tako civilna družba kot zasebni sektor odločilno vlogo pri oblikovanju institucionalne reforme za povečanje preglednosti in odgovornosti; ker se je mogoče naučiti iz izkušenj gibanj za človekove pravice pri ozaveščanju civilne družbe o negativnih posledicah korupcije in pri sklepanju zavezništev z državnimi institucijami

in zasebnim sektorjem pri podpiranju prizadevanj v boju proti korupciji;

- AD. ker neobstoj svobodnih medijev, tako v spletu kot zunaj njega, ne omejuje le temeljne pravice do svobode izražanja, temveč tudi ustvarja ugodne pogoje za razcvet nepreglednih praks, korupcije in neprimerne obnašanja; ker neodvisni mediji ter raznolika in pluralna medijsko okolje igrajo pomembno vlogo pri zagotavljanju preglednosti in nadzora s poročanjem, preiskovanjem in razkrivanjem korupcije ter vedno večjemu osveščanju javnosti o povezavi med korupcijo in kršenjem človekovih pravic; ker so zakoni o obrekovanju, na primer kriminalizacija dejanj, ki se štejejo za „obrekovanje“, v veljavi v številnih državah, tudi v državah članicah EU, s čimer se morebiti spodkopava svoboda govora in medijev ter se žvižgače in novinarje odvrča od prijavljanja dejanj korupcije;
- AE. ker številne organizacije civilne družbe, vključno s protikorupcijskimi združenji in združenji za človekove pravice, sindikati, raziskovalnimi novinarji, blogerji in žvižgači, kljub temu, da se izpostavljajo povračilnim ukrepom, tudi na delovnem mestu, tvegajo obtožbe obrekovanja ali klevetanja in se izpostavljajo osebni nevarnosti, razkrivajo korupcijo, goljufige, nepravilnosti pri upravljanju in kršitve človekovih pravic; ker nezadostna zaščita pred povračilnimi ukrepi, zakonodaja o obrekovanju in klevetanju ter pomanjkanje neodvisnih in zanesljivih preiskav lahko ljudi odvrnejo od tega, da povejo resnico; ker je naloga EU, da jih zaščiti, zlasti z javno podporo, kar vključuje udeležbe na sojenjih zagovornikom človekovih pravic in opazovanje teh sojenj, in s čim boljšo uporabo svojih instrumentov, kot je evropski instrument za demokracijo in človekove pravice (EIDHR); zato je nujno zagotavljati spoštovanje in pravilno izvajanje veljavne zakonodaje; ker bi morali biti tisti, ki razkrivajo korupcijo, upravičeni do ohranjanja zaupnosti njihove identitete v skladu z jamstvi poštenega sojenja; ker bi bilo treba žvižgačem podeliti mednarodno zaščito pred pregonom;
- AF. ker bi moral boj proti korupciji vključevati tudi ukrepe za izkoreninjenje organiziranega kriminala, davčnih oaz, pranja denarja, davčnih utaj in nezakonitega toka kapitala, pa tudi shem, ki vse to omogočajo, saj ovirajo trajnostni razvoj, napredek, blaginjo in odgovornost držav;
- AG. ker številne tretje države še nimajo zmogljivosti za izmenjavo davčnih podatkov z državami EU in zato ne prejemajo informacij iz držav EU o svojih državljanih, ki se morebiti izogibajo davkom;
- AH. ker je treba sredstva, ki jih EU namenja tretjim državam, tudi v izrednih razmerah, pravilno nadzorovati, v državah upravičenkah pa uvesti preglede in zagotavljati ravnovesje, da se preprečijo možnosti za korupcijo, ki bi se lahko pojavile, ter razkrijejo zlorabe in skorumpirani uradniki;
- AI. ker gre pri nadzoru nad korupcijo in nezakonitimi tokovi kapitala za politično vprašanje, ki ga je treba reševati celovito, po vsem svetu in čezmejno (skupina G20, OZN, OECD, Svetovna banka, Mednarodni denarni sklad);
- AJ. ker je mednarodni forum za integriteto športa, ki se je februarja 2017 sestal v Lozani v Švici, za boj proti korupciji v športu spodbujal sodelovanje med vladami, mednarodnimi športnimi telesi ter drugimi organizacijami;

1. poziva k skupnemu ukrepanju za preprečevanje korupcije in boj proti njej na nacionalni in mednarodni ravni, saj se korupcija razteza preko meja in je zato poleg dela organizacij civilne družbe pri boju proti korupciji treba spodbujati okrepljeno sodelovanje med državami in regijami; poziva države, naj se dejavno povežejo v mednarodnih forumih ter razpravljajo in sprejemajo skupne sklepe o dobri praksi in primernih politikah za posebne razmere v posamezni regiji, da bi se korupcija odpravljala kot med seboj povezan, zapleten in horizontalen pojav, ki ovira politični, gospodarski in socialni razvoj ter povečuje mednarodni kriminal, vključno s terorističnimi dejavnostmi;
2. je sklenil pripraviti redno posodobljeno poročilo o korupciji in človekovih pravicah v vsakem zakonodajnem obdobju;
3. meni, da mora boj proti korupciji vključevati partnerski pristop med javnim in zasebnim sektorjem ter opozarja, da se bosta v nasprotnem primeru okrepili revščina in neenakost, oškodovan bo ugled, zunanje naložbe se bodo zmanjšale, življenjske priložnosti za mlade bodo ogrožene, hkrati pa vez med koruptivnimi praksami in terorizmom ne bo prekinjena;
4. je zaskrbljen zaradi neizvajanja in neizvrševanja obstoječih nacionalnih in mednarodnih protikorupcijskih instrumentov, kot so konvencija OZN proti korupciji, vodilna načela OZN o podjetništvu in človekovih pravicah (Ruggiejeve smernice), kazenskoppravna konvencija Sveta Evrope o korupciji in konvencija OECD o boju proti podkupovanju; poziva države podpisnice, naj jih v celoti izvajajo, da bi bolje zavarovale svoje državljane; se zavezuje sodelovanju z mednarodnimi partnerji, da bi se povečalo število držav, ki se odločajo za okrepitev demokratičnih procesov in izgradnjo odgovornih institucij;
5. je zaskrbljen zaradi nadlegovanja, groženj, ustrahovanja in povračilnih ukrepov, ki so jih deležni člani organizacij civilne družbe, vključno s protikorupcijskimi združenji in gibanji za človekove pravice, novinarji, blogerji in žvižgači, ki razkrivajo in prijavljajo primere korupcije; poziva organe, naj sprejmejo vse potrebne ukrepe, da zajamčijo njihovo telesno in duševno integriteto, ter poskrbijo za takojšnje, temeljite in nepristranske preiskave, da bi v skladu z mednarodnimi standardi privedli odgovorne pred sodišče;
6. udeležence londonskega protikorupcijskega vrha iz leta 2016 poziva, naj izpolnijo prevzete obveznosti, da bodo obravnavali vzroke korupcije in metode, ki so potrebne za spodbujanje preglednosti, ter zagotavljali pomoč najbolj prizadetim;
7. želi spomniti, da je oblikovanje zunanje protikorupcijske strategije EU bistveno za učinkovit boj proti korupciji in finančnemu kriminalu;
8. poudarja, da so države dolžne izpolnjevati svoje obveznosti na področja človekovih pravic po pogojih iz konvencije OZN proti korupciji in spodbuja države, ki tega še niso storile, da ji pristopijo; poudarja, da so države odgovorne, da skušajo najprej preprečiti, nato pa se odzvati na vsak negativni učinek korupcije v njihovi jurisdikciji;
9. priznava odgovornost političnih akterjev pa tudi nosilcev poslovnih dejavnosti na področju spoštovanja človekovih pravic in preprečevanja korupcije; poudarja, da je

treba v protikorupcijske strategije vključiti vidik človekovih pravic z namenom izvajanja obveznih in učinkovitih preventivnih politik v zvezi z vprašanji, kot so preglednost, predpisi o dostopu do informacij javnega značaja, zaščita žvižgačev in zunanje kontrole;

10. priporoča, da EU okrepi podporo mednarodnim instrumentom, da bi povečala preglednost v gospodarskih sektorjih, ki so najbolj dovzetni za zlorabe človekovih pravic in korupcijo;
11. podpira vzpostavitev sodobnih, preglednih in učinkovitih političnih in pravnih okvirov za upravljanje naravnih virov in meni, da so ti ukrepi lahko močno orožje zoper korupcijo; zato pozdravlja pobudo za preglednost v ekstraktivni industriji in poziva EU, naj poveča pomoč, da bi z viri bogatim državam pomagala izvajati to pobudo kot močno globalno orodje za spodbujanje preglednosti in odgovornosti pri upravljanju prihodkov od naravnih virov; meni, da je ključni ukrep, ki bi ga morala spodbujati EU, vzpostavitev učinkovitega pravnega okvira za zagotovitev, da bodo podjetja in drugi deležniki, ki sodelujejo v dobavni verigi sektorjev nafte, plina in rudarstva, pravilno uporabljali načela pobude za preglednost v ekstraktivni industriji;
12. priporoča, da se pri spoprijemanju z nezakonitimi finančnimi tokovi iz Afrike in njihovem preprečevanju posebna pozornost nameni finančnim tokovom, ki izhajajo iz pridobivanja rud in mineralov iz rudnikov na konfliktnih območjih;
13. ugotavlja, da je korupcija zapleten pojav, zakoreninjen v zelo različnih gospodarskih, političnih, upravnih, socialnih in kulturnih dejavnikih ter razmerjih moči, in zato želi spomniti, da mora razvojna politika, da bi prispevala k boju proti korupciji ter se pri tem usmerila na zmanjševanje revščine in neenakosti ter na boljše povezovanje, promovirati tudi človekove pravice, demokracijo, pravno državo in javne socialne storitve, saj bi s tem spodbujala dobro upravljanje in ustvarjanje socialnega kapitala, socialno vključenost in socialno kohezijo, pri tem pa upoštevala kulturne in regionalne posebnosti;
14. poudarja, da je eden najučinkovitejših načinov preprečevanja korupcije zmanjšanje državnih posegov, birokratskega posredovanja in priprava preprostejše zakonodaje;

Korupcija in človekove pravice v dvostranskih odnosih EU

15. poudarja, da je treba uveljavljati načelo lokalne in demokratične odgovornosti za projekte, ki se financirajo v okviru programov EU za pomoč, in tako zagotoviti minimalni standard preglednosti; poudarja, da bi morali zunanji finančni instrumenti EU za boljše črpanje finančne podpore EU temeljiti na protikorupcijskih normah, pogojevanju, ki je med drugim osredotočeno na rezultate in vključuje jasne mejnike, kazalnike in letno poročanje o napredku, ter na zavezah partnerskih držav;
16. znova opozarja, da je treba projekte, ki se financirajo s sredstvi EU, stalno nadzorovati in da so za neprimerno uporabo teh sredstev odgovorni organi držav prejemnic, ter poudarja, da je treba lokalne organizacije civilne družbe in zagovornike človekovih pravic vključiti v nadzor nad izvajanjem pogodb; poleg tega poudarja, da morajo vsi pogodbeniki, ki prejemajo sredstva EU, v celoti razkriti vse zahtevane informacije, tudi dejansko lastništvo in gospodarsko strukturo;

17. priporoča, da EU in drugi mednarodni ponudniki nepovratnih sredstev in posojil izvajajo revizije nepovratnih sredstev, posojil in svežnjev pomoči ter s strogo skrbnostjo spremljajo vlade in organizacije prejemnice, da preprečijo ustvarjanje „rent“ za kleptokratične organe in organizacije, ki jih te in njihovi partnerji nadzorujejo; meni, da bi bilo treba pri tem spodbujati tudi medsebojne strokovne preglede;
18. poudarja, kako pomemben je program boja proti korupciji v procesu pogajanj o pristopu k EU;
19. poziva EU, naj v sporazume s tretjimi državami poleg določb o človekovih pravicah uvede tudi protikorupcijsko klavzulo, ki bi morala zahtevati spremljanje in posvetovanje, v skrajnem primeru pa naložiti sankcije ali odložitev izvajanja teh sporazumov v primeru hude in/ali sistemske korupcije, ki povzroča hude kršitve človekovih pravic;
20. poziva EU, naj oblikuje načela za boj proti veliki korupciji kot zločinu v nacionalnem in mednarodnem pravu, obravnavo še nerešenih zadev nekaznovanja velike korupcije s strožjim izvrševanjem protikorupcijskih zakonov ter izvedbo reform za premostitev sistemskih vrzeli v nacionalnih pravnih okvirih, ki omogočajo, da prihodki iz velike korupcije prestopajo meje, ter za izogibanje nadzoru državnih finančnih regulatorjev in davčnih organov;
21. poudarja, da je treba posebno pozornost nameniti stalnemu in strukturiranemu spremljanju in ocenjevanju učinkovitega izvajanja Konvencije Združenih narodov proti korupciji v državah članicah EU in državah, s katerimi je EU sklenila oziroma namerava skleniti sporazume;
22. poziva Komisijo, Evropsko službo za zunanje delovanje (ESZD) in države članice, naj ob upoštevanju prava EU na področju boja proti korupciji prevzamejo vodilno vlogo na mednarodni ravni in pri državah partnericah EU spodbujajo boj proti korupciji;
23. poziva EU, naj v vseh ustreznih dialogih in posvetovanjih o človekovih pravicah s tretjimi državami spodbuja protikorupcijske ukrepe in učinkovite mehanizme javne udeležbe in javne odgovornosti – vključno s pravico dostopa do informacij in izvajanjem načel odprtih podatkov – ter financira projekte, katerih namen je vzpostaviti, izvajati in izvrševati te ukrepe;
24. poudarja pomen preverjanj na podlagi odprtih virov zaradi protikorupcijskih raziskav; poziva EU, naj ustrezno financira organizacije, ki izvajajo preverjanja na podlagi odprtih virov in pregledujejo digitalne zbirke dokazov korupcije, da bi izpostavili skorumpirane uradnike in zagotovili odgovornost;
25. poziva EU, naj financira raziskave aplikacij distribuirane knjige transakcij, ki bi jih lahko uporabili za izboljšanje preglednosti prodaje vladnih sredstev, iskali in sledili denarju donatorjev v pomoči EU za tujino in pomagali obravnavati goljufije volivcev;
26. pozdravlja stalna prizadevanja v okviru instrumenta za razvojno sodelovanje in programskega instrumenta za sosedstvo, katerih cilj je vzpostaviti in utrditi neodvisne in učinkovite protikorupcijske institucije;

27. poziva ESZD in Komisijo, naj skupaj načrtujeta programe v zvezi s človekovimi pravicami in bojem proti korupciji, zlasti pobude za spodbujanje preglednosti, preprečevanje nekaznovanosti in krepitev protikorupcijskih agencij; meni, da bi tovrstna prizadevanja morala vključevati podporo nacionalnim institucijam za človekove pravice, ki so dokazano neodvisne in nepristranske, da bi ukrepale tudi v primerih korupcije, in sicer preko preiskovalnih služb, da se ugotovijo povezave med korupcijo in kršitvami človekovih pravic, s sodelovanjem s protikorupcijskimi agencijami in prijavi organom kazenskega pregona; prav tako poziva EU in države članice, naj okrepijo programe pravosodnega sodelovanja s tretjimi državami in tako spodbujajo izmenjavo dobre prakse in učinkovitih orodij v boju proti korupciji;
28. poziva EU, naj še naprej podpira protikorupcijske institucije, ustanovljene v tretjih državah, ki so dokazano neodvisne in nepristranske, kot je mednarodna komisija za odpravo nekaznovanosti v Gvatemali (CICIG), ter tudi pobude za izmenjavo informacij, izmenjavo najboljših praks in okrepitev gradnje zmogljivosti; poziva te države, naj institucijam zagotovijo vsa potrebna orodja, tudi preiskovalno pooblastilo, da bodo lahko učinkovite pri svojem delu;
29. poziva Komisijo in ESZD, naj več sredstev namenita za pomoč pri sprejemanju in izvajanju programov za zaščito članov organizacij civilne družbe, med drugim protikorupcijskih združenj in gibanj za človekove pravice, novinarjev, blogerjev ter žvižgačev, ki razkrijejo in prijavijo primere korupcije ter kršitve človekovih pravic; vztraja, da morajo vse prihodnje posodobitve smernic EU o zagovornikih človekovih pravic, razvojna pomoč ali smernice o njihovem izvajanju vsebovati izrecne navedbe in ukrepe za spodbujanje varstva človekovih pravic in boj proti korupciji, da bi ljudem olajšali prijavo domnevnih primerov korupcije brez strahu pred povračilnimi ukrepi in podprli skupnosti, ki jih je korupcija prizadela; pozdravlja postopek posvetovanja o zaščiti žvižgačev, ki ga je pred nedavnim začela Komisija; poudarja, da bi se morale tudi kontaktne točke za človekove pravice v delegacijah EU posebej posvetiti tem ciljnim skupinam in biti v tesnem stiku z lokalnimi organizacijami civilne družbe in zagovorniki človekovih pravic, zagotoviti njihovo mednarodno prepoznavnost in zaščito, s tem pa vzpostaviti varne kanale za prijavo nezakonitega ravnanja;
30. poudarja, da bodo nadzorni organi, lokalni uradniki kazenskega pregona in tožilci z dokazano neodvisnostjo in nepristranskostjo, pa tudi žvižgači in priče v posameznih zadevah uživali pomoč in podporo EU prek predstavništev na terenu in s sodelovanjem pri programih usposabljanja v Evropi, na katere bodo povabljeni; poudarja, da bi morala biti ta podpora javna, kadar je to ustrezno;
31. poziva delegacije EU, naj uporabijo demarše in javno diplomacijo na lokalni in mednarodni ravni, da bi prijavile primere korupcije in nekaznovanosti, zlasti kadar vodijo k hudim kršitvam človekovih pravic; poziva tudi delegacije EU in veleposlaništva držav članic, naj v poročila za ESZD in države članice vključijo poročila o korupciji (tako sistemske analize kot posamezne primere);
32. priporoča, da ESZD in delegacije EU v dokumente o državnih strategijah glede človekovih pravic in demokracije vključijo posebno referenčno merilo o povezavi med korupcijo in človekovimi pravicami, kadarkoli je to primerno, ter da se to vprašanje obravnava kot ena od prednostnih nalog pri izvajanju mandata posebnih predstavnikov

EU; poziva EU, naj korupcijo pri načrtovanju programov in v dokumentih o državnih strategijah obravnava neposredno, vsako proračunsko podporo za tretje države pa poveže s konkretnimi reformami za preglednost in drugimi protikorupcijskimi ukrepi;

33. priporoča, naj se Evropska ustanova za demokracijo in celovit mehanizem EU za zagovornike človekovih pravic (protectdefenders.eu) osredotoči na specifične programe za zaščito protikorupcijskih aktivistov, ki prispevajo tudi k spoštovanju človekovih pravic;
34. poziva EU, naj vzpostavi pritožbene mehanizme, na podlagi katerih bi se osebe, ki so jih prizadeli zunanji ukrepi, lahko pritožile zaradi kršenja človekovih pravic in primerov korupcije;
35. ponavlja svoj poziv iz prejšnjih resolucij, da bi morala EU seznam sankcij proti 32 ruskim državnim uradnikom, odgovornim za smrt ruskega žvižgača Sergeja Magnickega, čim prej predložiti Svetu, da ga sprejme in naloži ciljno usmerjene sankcije proti tem uradnikom, kot sta prepoved izdaje vizumov, veljavna za celotno EU, in zamrznitev njihovih finančnih sredstev, ki jih imajo v Evropski uniji;
36. spodbuja države članice EU, naj razmislijo o sprejetju zakonodaje, ki bi določila jasna merila za uvrščanje na črni seznam in uvedbo podobnih sankcij proti posameznikom iz tretjih držav in njihovim družinskim članom, ki so zagrešili hude kršitve človekovih pravic ali so bili za to odgovorni oziroma so bili vpleteni pri tem ali so naročili, nadzorovali ali drugače usmerjali dejanja obsežne korupcije, vključno z razlastitvijo javnih ali zasebnih sredstev za osebno korist, korupcijo, povezano z vladnimi pogodbami ali pridobivanjem naravnih virov, podkupninami oziroma omogočanjem ali prenosom nepošteno pridobljenega premoženja v tuje jurisdikcije; poudarja, da bi bilo treba merila za vključitev na seznam utemeljiti na dobro dokumentiranih, usklajenih in neodvisnih virih ter prepričljivih dokazih, kar bi omogočilo odpravo krivic, ki so jih utrpeli žrtve; poudarja pomen javne dostopnosti tega seznama, da bi se lahko vanj vneslo informacije, ki jih potrebujejo pooblaščen subjekti za izvajanje, med drugim, skrbnega preverjanja strank v okviru direktive EU o preprečevanju pranja denarja¹;
37. poziva EU, naj spoštuje načelo usklajenosti politik za razvoj (člen 208 PDEU) in dejavno prispeva k zmanjšanju korupcije ter se v okviru svoje zunanje politike neposredno in izrecno bori proti nekaznovanju;
38. poziva EU, naj poveča preglednost svoje uradne razvojne pomoči in prevzemanje odgovornosti zanjo, da bi bila učinkovita pri upoštevanju standardov iz pobude za preglednost mednarodne pomoči in mednarodno dogovorjenih načel razvojne učinkovitosti; poziva jo tudi, naj pripravi trden celosten sistem za obvladovanje tveganja, da bi preprečila, da bi razvojna pomoč prispevala h korupciji v državah prejemnicah, in sicer tako, da proračunsko podporo poveže z jasnimi protikorupcijskimi cilji; v ta namen poudarja, da je treba vzpostaviti stabilen mehanizem za spremljanje izvajanja proračunske podpore;
39. poziva Komisijo, naj za izkoreninjenje korupcije na visoki ravni v okviru proračunske podpore pozornost nameni preglednosti pri operacijah, ki vključujejo privatizacijo in

¹ UL L 141, 5.6.2015, str. 73.

posle z javnimi sredstvi, zlasti zemljišči, ter naj sodeluje v programih podpore OECD za države v razvoju v zvezi s korporativnim upravljanjem podjetij v državni lasti;

40. poziva Komisijo, naj podpira države v razvoju, ki se borijo proti davčnim utajam in izogibanju davkom, tako da jim pomaga zgraditi uravnotežene, učinkovite, pravične in pregledne davčne sisteme;
41. vztraja, da bi morala EU kot vodilna svetovna donatorica spodbujati oblike povezovanja, po katerih bi bilo zagotavljanje zunanje pomoči EU odvisno od fiskalnih reform, namenjenih povečanju preglednosti, od povečanja dostopnosti podatkov in spodbujanja pristopov skupaj z drugimi donatorji;
42. poudarja precej negativne posledice korupcije za trgovino in njene prednosti, gospodarski razvoj, naložbe in postopke javnih naročil, in poziva Komisijo, naj upošteva to povezavo v vseh trgovinskih sporazumih ter vanje vključi izvršljive klavzule o človekovih pravicah in boju proti korupciji;
43. poudarja, da trgovinska politika prispeva k varstvu in spodbujanju vrednot, za katere se zavzema EU in so opredeljene v členu 2 Pogodbe o Evropski uniji, na primer demokracije, načela pravne države, spoštovanja človekovih pravic, temeljnih pravic in svoboščin ter enakosti; poudarja, da je skladnost med zunanjimi in notranjimi politikami Unije bistvenega pomena, zlasti ko gre za boj proti korupciji; poudarja, da imajo v zvezi s tem evropski zakonodajalci pomembno vlogo pri olajševanju trgovinskih odnosov, saj morajo preprečiti, da bi ti odnosi omogočali korupcijske prakse;
44. meni, da so trgovinski sporazumi osrednji mehanizem za spodbujanje boja proti korupciji in dobrega upravljanja; pozdravlja ukrepe, ki jih je EU že sprejela za boj proti korupciji v trgovinski politiki, na primer prek GSP+, poglavij trajnostnega razvoja in vključitve zavez za ratifikacijo mednarodnih konvencij o boju proti korupciji s trgovinskimi partnerji; ponovno poudarja cilj, naveden v strategiji „Trgovina za vse“, da se v vse prihodnje trgovinske sporazume vključijo ambiciozne določbe o boju proti korupciji; v zvezi s tem poziva, naj se v prihodnje trgovinske sporazume vključijo tudi zaveze o predanosti večstranskim konvencijam za boj proti korupciji, kot sta Konvencija Združenih narodov proti korupciji in Konvencija OECD o boju proti podkupovanju, ter naj se v sklopu celovitega pristopa pripravijo horizontalne določbe in med revizijo vključijo v veljavne trgovinske sporazume;
45. poudarja, da bi morale podpisnice trgovinskih sporazumov sprejeti ukrepe za spodbujanje dejavne udeležbe zasebnega sektorja, organizacij civilne družbe in domačih svetovalnih skupin pri izvajanju programov in klavzul za boj proti korupciji, vsebovanih v mednarodnih trgovinskih in naložbenih sporazumih; meni, da bi bilo treba, ko bodo začeli ti ukrepi veljati po vsej EU, razmisliti o vključitvi zaščite žvižgačev v prihodnje trgovinske sporazume;
46. priznava, kako pomembno je zagotoviti jasne smernice in podporo podjetjem, zlasti malim in srednjim podjetjem, da bi v svoje dejavnosti vključila učinkovite postopke za skladnost z bojem proti korupciji in se prek posebnih določb v trgovinskih sporazumih spopadla s korupcijo; poudarja, da ni pristopa k skladnosti, ki bi ustrezal vsem; poziva Komisijo, naj razmisli o zagotavljanju pomoči za projekte vzpostavljanja zmogljivosti na področju boja proti korupciji, na primer z izmenjavo dobre prakse in usposabljanjem,

da bi državam in poslovnemu sektorju pomagala pri izzivih, s katerimi se utegnejo soočiti na tem področju;

47. pozdravlja, da je februarja 2017 začel veljati sporazum Svetovne trgovinske organizacije o olajševanju trgovine, ki vsebuje ukrepe za boj proti korupciji v svetovni trgovini; meni pa, da sprejemanje ali spreminjanje zakonodaje samo po sebi ne zadošča in da je izvajanje osrednjega pomena; poudarja, da morajo zakonodajne reforme spremljati tudi usposabljanje sodstva, zagotavljanje dostopa javnosti do informacij in ukrepi za preglednost, in poziva države članice EU, naj v okviru boja proti korupciji sodelujejo pri teh zadevah; poudarja tudi, da bi lahko bili trgovinski sporazumi v pomoč pri spremljanju notranjih reform v zvezi s politiko boja proti korupciji;
48. poziva Komisijo, naj se pri vseh prihodnjih trgovinskih sporazumih dogovori za izvršljive določbe o boju proti korupciji in pranju denarja ter poskrbi za učinkovito spremljanje izvrševanja tovrstnih določb; v zvezi s tem poziva države članice, naj v skladu s predlogi Komisije v osnutkih mandатов, ki so jih prejele, podprejo vključitev določb o boju proti korupciji v pogajalske mandate; pozdravlja, da so določbe o boju proti korupciji vključene v pogajalski mandat za posodobitev sporazuma med EU in Mehiko; poziva Komisijo, naj si še naprej prizadeva za boj proti korupciji s povečanjem preglednosti pogajanj o trgovinskih sporazumih ter z vključitvijo določb, namenjenih okrepitvi regulativnega sodelovanja ter integritete carinskih postopkov in globalnih vrednostnih verig; meni, da bi bilo treba uvesti klavzule o sodelovanju pri boju proti korupciji, na primer o izmenjavi informacij ter upravni in tehnični pomoči, da bi bilo mogoče deliti in spodbujati najboljšo prakso, ki bi prispevala h krepitvi načel pravne države in spoštovanja človekovih pravic; poziva Komisijo, naj določi jasne in ustrezne pogoje in kazalnike uspešnosti, s katerimi bi bilo mogoče bolje ocenjevati in prikazovati rezultate;
49. poudarja, kako pomembno je ohranjanje nenehnega in rednega dialoga s trgovinskimi partnerji EU v celotnem obdobju izvajanja sporazumov, saj bi tako zagotovili ustrezno spremljanje in izvajanje sporazumov v splošnem, pa tudi določb o boju proti korupciji; ugotavlja, da je Komisija v strategiji „Trgovina za vse“ predlagala, da bi uvedli mehanizme za posvetovanje v primeru systemske korupcije in neuspešnega upravljanja, in poziva Komisijo, naj razmisli o tem, da bi v teh primerih systemske korupcije in neupoštevanja zavez za boj proti korupciji ali mednarodnih standardov na področju boja proti korupciji, kot so skupni standard poročanja OECD, akcijski načrt OECD za preprečevanje erozije davčne osnove in preusmeritve dobička, centralni register dejanskega lastništva in priporočila FATF, začasno odpravila prednosti, ki jih prinaša sporazum, poziva Komisijo, naj določi jasne in ustrezne pogoje in kazalnike uspešnosti, s katerimi bi bilo mogoče bolje ocenjevati in prikazovati rezultate; prav tako poziva Komisijo, naj se odločno, sorazmerno in hitro odzove, kadar vlada države upravičenke ne izpolnjuje dogovora; poziva Komisijo, naj vzpostavi mehanizme za posvetovanje s trgovinskimi partnerji v primeru systemske korupcije ter poskrbi za izmenjavo strokovnega znanja, da bi pomagala državam pri izvajanju protikorupcijskih ukrepov;
50. ugotavlja, da morajo trgovinski sporazumi vsebovati zavezujoče in izvršljive klavzule o človekovih pravicah, ki bodo zagotavljale, da bodo zasebna podjetja in državni organi spoštovali človekove pravice ter najvišje socialne in okoljske standarde, ki so bistvenega pomena za boj proti korupciji;

Priprava obveščevalnih podatkov EU o mrežah korupcije in posrednikih

51. poziva ESZD, naj vodi oblikovanje projektih skupin med veleposlaništvimi držav članic in delegacijami EU v tretjih državah, preko katerih bodo lahko diplomatski uradniki analizirali in izmenjavali informacije o strukturi in delovanju lokalnih mrež korupcije do najvišje ravni vpliva in zbrali dovolj obveščevalnih podatkov, da bi preprečili skrivne dogovore EU s kleptokratičnimi režimi; meni, da bi bilo treba takšne informacije institucijam EU posredovati prek diplomatskih in varnih kanalov; poleg tega predlaga, naj delegacije EU in veleposlaništva držav članic ohranjajo tesne stike z lokalnim prebivalstvom, in sicer prek rednega dialoga s pristnimi in neodvisnimi organizacijami civilne družbe, novinarji in zagovorniki človekovih pravic, da bi zbrali zanesljive informacije o lokalni korupciji, ključnih dejavnikih in aretiranih uradnikih;
52. meni, da bi morale družbe poročati organom EU, kadar so pozvane k plačilu podkupnine in/ali morajo v tretjih državah naložbe izvajati preko lokalnih posrednikov ali navideznih družb kot partnerjev;
53. poudarja, da bi bilo treba, glede na zbrane informacije, smernice za posamezne države posredovati civilnim in vojaškim operacijam ter donatorskim agencijam EU, da bi povečali ozaveščenost o prisotnih tveganjih pri poslovanju z lokalnimi izvajalci, zasebnimi varnostnimi podjetji in izvajalci storitev, katerih dejanski lastniki bi lahko bili povezani s kršitvami človekovih pravic in mrežami korupcije;

Notranja in zunanja skladnost

54. meni, da bo lahko EU postala verodostojna in vplivna voditeljica v boju proti korupciji samo pod pogojem, če bo ustrezno rešila vprašanja organiziranega kriminala, korupcije in pranja denarja v okviru lastnih meja; v zvezi s tem obžaluje, da je Komisija sklenila, da po protikorupcijskem poročilu iz leta 2014 ne bo nadaljevala z ukrepi in zagotovila nove analize korupcije v državah članicah EU, saj bi to okrepilo verodostojnost EU pri spodbujanju ambicioznega protikorupcijskega načrta v njeni zunanji politiki; poudarja, da bi morale Komisija in druge institucije EU opraviti redno, ambiciozno in strogo poročanje in samoocenjevanje v skladu z določbami Konvencije Združenih narodov proti korupciji in njenega mehanizma za pregled, ter poziva Komisijo, naj predstavi dodatne politične in zakonodajne pobude za boj proti korupciji ter si prizadeva za večjo integriteto in preglednost v državah članicah;
55. ugotavlja, da bi dekriminalizacija korupcije v kateri koli državi članici EU zmanjšala kredibilnost javne politike in tudi spodkopala sposobnost EU, da si prizadeva za ambiciozen protikorupcijski načrt v svetu; podpira tesnejše sodelovanje med državami članicami EU in Evropskim računskim sodiščem;
56. ponovno izraža poziv državam članicam, naj po potrebi spremenijo kazensko zakonodajo, da bodo vzpostavile sodno pristojnost nacionalnih tožilcev in sodišč za preiskovanje in sojenje za zločine podkupovanja ali poneverbe javnih sredstev, ne glede na to, kje je bil zločin storjen, če je bila premoženjska korist, pridobljena s temi kaznivimi dejanji, odkrita v zadevni državi članici, če je bil denar tam opran oziroma če ima oseba tesne vezi z državo članico v smislu državljanstva, prebivališča ali dejanskega lastništva podjetja s sedežem ali podružnico v tej državi članici;

Prispevek EU k na človekovih pravicah temelječemu pristopu k boju proti korupciji na večstranskih forumih

57. poziva države članice EU, naj na ravni OZN začnejo razpravo o krepitvi standardov neodvisnosti in pooblastil protikorupcijskih agencij na podlagi izkušenj Urada visokega komisarja za človekove pravice, mednarodnega usklajevalnega odbora nacionalnih institucij za spodbujanje in zaščito človekovih pravic ter organov OZN, zlasti Sveta za človekove pravice, v zvezi z nacionalnimi institucijami za človekove pravice (Pariška načela);
58. poudarja potrebo po okrepitvi povezav med protikorupcijskimi agencijami in nacionalnimi institucijami za človekove pravice na podlagi mandata slednjih, da obravnavajo korupcijo kot morebiten vir neposrednih in posrednih kršitev človekovih pravic;
59. želi spomniti na svoj poziv državam članicam EU, naj podprejo imenovanje posebnega poročevalca OZN o finančnem kriminalu, korupciji in človekovih pravicah z obsežnim mandatom, ki vključuje oblikovanje ciljno usmerjenega načrta in redno ocenjevanje protikorupcijskih ukrepov, ki so jih sprejele države; poziva države članice EU, naj prevzamejo vodilno vlogo pri iskanju podpore med državami članicami Sveta za človekove pravice in naj skupaj podprejo resolucijo, s katero bo vzpostavljen ta mandat;
60. poziva OZN, naj sprejme instrument, ki bo določil standarde na področju nezakonitih finančnih tokov, da bi s tem omogočila večjo učinkovitost;
61. poudarja, da je treba okrepiti nacionalne in mednarodne s korupcijo povezane komunikacijske kampanje in kampanje ozaveščanja, namenjene udeležbi državljanov, da bi poudarili dejstvo, da ima korupcija negativen učinek na človekove pravice in med drugim vodi k družbenim neenakostim, pomanjkanju socialne pravičnosti in povečani ravni revščine; spodbuja EU, naj pripravi in izvaja specifične programe z veljavnimi kazenskimi in postopkovnimi zakoniki ter pritožbenimi mehanizmi; poudarja, da sta izobraževanje ter nepristransko, neodvisno javno obveščanje ključnega pomena pri učenju socialnih veščin in načel integritete, ki služijo javnemu interesu ter prispevajo k pravni državi ter družbenemu in gospodarskemu razvoju družbe;
62. priporoča, naj se kot del splošnega rednega pregleda prouči vprašanje korupcije kot vzroka za kršenje človekovih pravic, pa tudi kot posledice kršenja človekovih pravic in šibke pravne države, in sicer kot način za boj proti korupciji ter spodbujanje preglednosti in najboljše prakse; poudarja vlogo, ki bi jo civilna družba lahko imela v tem procesu;
63. spodbuja poglobitev mednarodnih zavez, s katerimi bi boj proti korupciji postavili v osrčje ciljev OZN za trajnostni razvoj, in sicer kot mehanizem za boj proti svetovni revščini;

Korupcija in trgovina z ljudmi

64. je zaskrbljen, da je mogoče trgovino z ljudmi olajšati s korupcijo akterjev z različnimi ravnmi zaupane oblasti, kot so policija, carinski uradniki, organi za mejni nadzor in službe za priseljevanje, ki lahko trgovino z ljudmi prezrejo, tolerirajo, v njej sodelujejo

ali jo organizirajo;

65. v zvezi s tem poudarja pomen protikorupcijskih ukrepov, kot je spodbujanje preglednosti in odgovornosti v upravah z uvedbo glavnih mehanizmov za boj proti korupciji in zagotovitev boljšega usklajevanja pri strategijah za boj proti trgovini z ljudmi;
66. poudarja vidno vlogo, ki jo lahko imajo pristopi, ki upoštevajo vidik spolov, pri razvijanju politik za boj proti korupciji na področju trgovine z ljudmi;

Podjetništvo in človekove pravice

67. spodbuja vse države članice OZN, zlasti članice EU, naj v celoti izvajajo vodilna načela OZN o podjetništvu in človekovih pravicah ter v svoje nacionalne akcijske načrte za človekove pravice vključijo posebne zaveze za protikorupcijske ukrepe (kot se zahteva v okviru akcijskega načrta EU za človekove pravice in demokracijo) ali sprejmejo posebno zakonodajo proti podkupovanju;
68. pozdravlja, da je v nekaterih akcijskih načrtih držav članic EU omenjena korupcija, in zato predlaga, da se sprejmejo posebni ukrepi za preprečevanje in kaznovanje koruptivnih praks in podkupovanja, ki bi utegnili privedi do kršitev človekovih pravic; priporoča, naj EU podpre dodatne ukrepe za spodbujanje sprejetja in izvajanja kodeksov in standardov skladnosti ter boja proti podkupninam in korupciji v podjetjih, ter da bi morala podjetja, ki se potegujejo za javna naročila, uvesti trden kodeks proti podkupovanju in korupciji ter načela dobrega davčnega upravljanja; meni, da bi bilo treba s posebnimi dodatnimi sankcijami v okviru kazenskega prava kaznovati poneverbo javnih sredstev, nezakonito bogatitev ali podkupovanje, še zlasti, ko koruptivna dejanja vodijo neposredno do kršitev človekovih pravic;
69. pozdravlja revidirano računovodsko direktivo glede razkritja nefinančnih informacij in informacij o raznolikosti¹ v zvezi obveznostjo poročanja nekaterih velikih podjetij in skupin, med drugim o njihovih prizadevanjih na področju človekovih pravic in boja proti korupciji; spodbuja podjetja, naj razkrijejo vse ustrezne informacije v skladu s smernicami o uporabi direktive, ki jih bo objavila Komisija;
70. ponovno poziva vse države in EU, naj dejavno in konstruktivno sodelujejo pri potekajočem delu odprte medvladne delovne skupine OZN o nadenacionalnih družbah in drugih podjetjih v zvezi s človekovimi pravicami, da bi oblikovali pravno zavezujoč instrument za preprečevanje, preiskovanje, popravljanje in dostop do rešitev v primerih, v katerih prihaja do kršitev človekovih pravic, tudi zaradi korupcije; poziva jih, naj storijo vse potrebno, da se omogoči uporaba civilnih odškodninskih postopkov zoper tiste, ki so zagrešili dejanja korupcije v skladu s členom 35 Konvencije Združenih narodov proti korupciji;
71. poziva EU in njene države članice, naj uporabijo smernice OECD za mednarodna podjetja;

¹ UL L 330, 15.11.2014, str. 1.

Prilaščanje zemljišč in korupcija

72. je še vedno zaskrbljen zaradi stanja na področju prilaščanja zemljišč, do katerega prihaja zaradi koruptivnih praks družb, tujih vlagateljev, nacionalnih in mednarodnih državnih akterjev, uradnikov in organov; poudarja, da korupcija pogosto s prisilno razlastitvijo omogoča prilaščanje zemljišč, med drugim tako, da se tretjim stranem omogoči nezakonit nadzor zemljišča brez soglasja ljudi, ki živijo na njem;
73. poudarja, da iz raziskav izhaja, da je korupcija zelo razširjena pri upravljanju zemljišč in vse bolj omadežuje vse stopnje zemljiških poslov, kar ima številne negativne posledice na človekove pravice, ki segajo od prisilnih razselitev skupnosti brez ustreznega nadomestila do ubijanja varuhov zemljišč¹; poleg tega z zaskrbljenostjo ugotavlja, da obstaja tveganje, da bo prišlo do vedno več kršitev človekovih pravic zaradi vse večjega povpraševanja po hrani, gorivu in dobrinah ter vse številčnejših obsežnih zemljiških naložb v državah v razvoju;
74. želi spomniti, da ima finančni sektor ključno vlogo pri preprečevanju koruptivnih praks, ki omogočajo zlasti prilaščanje zemljišč; ponavlja, da bi morale banke in finančne institucije izvajati skrbno preverjanje strank, da bi se zoperstavile pranju denarja, povezanem s korupcijo, in zagotovile, da bodo vlagatelji, ki jih te banke podpirajo, sprejeli učinkovite ukrepe primerne skrbnosti na področju človekovih pravic; poziva EU in njene države članice, naj zahtevajo razkritje podrobnosti o nakupih zemljišč v tretjih državah, ki jih opravijo podjetja, in okrepijo svojo podporo za države v razvoju, da bi zagotovile učinkovito izvajanje prostovoljnih smernic za odgovorno upravljanje zemljiške posesti, ribištva in gozdov kot sredstva za odpravo korupcije pri zemljiških poslih;

Volitve in delovanje demokratično izvoljenih organov

75. poudarja, da bi morala biti odprava hudih zlorab, ki izkrivljajo demokracijo in politične procese, ter spodbujanje neodvisnega, nepristranskega in učinkovitega sodstva med cilji boja proti korupciji; poziva, naj se na učinkovit način okrepi vloga političnih strank kot nosilk demokratičnega predstavnštva in politične udeležbe; ugotavlja, da je v zvezi s tem ureditev političnega financiranja, vključno z identifikacijo donatorjev in drugih finančnih virov, osrednjega pomena za ohranjanje demokracije;
76. z zaskrbljenostjo ugotavlja, da volilne goljufije in korupcija, povezana z volilnimi postopki ter delovanjem izvoljenih predstavnških organov in skupščin, močno ogrožajo zaupanje v demokratične institucije, slabijo državljanske in politične pravice in preprečujejo enakopravno in pravično zastopnost, saj postavljajo pod vprašaj načelo pravne države; je seznanjen s pozitivno vlogo misij za opazovanje volitev, saj prispevajo k pravilnemu poteku volitev in podpirajo reformo volilne zakonodaje; spodbuja nadaljnje sodelovanje s specializiranimi mednarodnimi organi na tem področju, kot sta Svet Evrope ali Organizacija za varnost in sodelovanje v Evropi

¹ Olivier De Schutter, *Tainted Lands: Corruption in Large-Scale Land Deals* (Omadeževana zemlja: korupcija pri obsežnih zemljiških poslih), v *International Corporate Accountability Roundtable & Global Witness* (november 2016). <https://www.globalwitness.org/en/campaigns/land-deals/tainted-lands-corruption-large-scale-land-deals/>

(OVSE);

77. poudarja, da je treba ohraniti najvišje možne etične standarde in standarde preglednosti pri delovanju mednarodnih organizacij in regionalnih skupščin, pristojnih za varovanje in spodbujanje demokracije, človekovih pravic in pravne države, in sicer tako, da bi povezali institucije in poklice po vsem svetu ter tako vzpostavili zmogljivost in spodbujali skupno kulturo integritete; poudarja, da je treba spodbujati pregledne prakse z oblikovanjem kodeksov ravnanja in posebnih ukrepov za preglednost, da bi bilo mogoče preprečiti in preiskovati goljufije ali kršitve;
78. poudarja, da je treba lobiranje urejati dosledno v skladu z načeli odprtosti in preglednosti, da se vsem interesnim skupinam zagotovi enak dostop do nosilcev odločanja ter poskušata odpraviti korupcija in nevarnost kršitev človekovih pravic; poziva EU in države članice, naj opredelijo in obsodijo vse oblike prikritega, neetičnega in nezakonitega lobiranja; poziva EU, naj spodbuja preglednost postopkov odločanja in zakonodajnih postopkov tako v državah članicah kot v odnosih s tretjimi državami;

Velike športne prireditve ter povezave s kršitvami človekovih pravic in korupcijo

79. ostaja zaskrbljen zaradi hudih kršitev človekovih pravic, tudi pravic delavcev, in korupcije na visoki ravni, ki so povezane z velikimi mednarodnimi športnimi prireditvami ter obsežnimi infrastrukturnimi projekti zanje; spodbuja sodelovanje med upravnimi organi športnih organizacij in mednarodnimi protikorupcijskimi agencijami ter nevladnimi organizacijami, da bi organizatorji velikih športnih prireditev in tisti, ki se potegujejo za njihovo gostitev, sprejeli pregledne in preverljive zaveze glede človekovih pravic; poudarja, da bi to moralo biti vključeno med merila za izbor gostitelja tovrstnih prireditev;
80. meni, da si morajo tudi velike mednarodne nevladne športne zveze prizadevati za odpravljanje in zmanjševanje korupcije ter ta prizadevanja okrepiti, prav tako pa bi morale priznati, da nosijo odgovornost za varstvo človekovih pravic, zato bi bilo treba vladnim uradom za boj proti korupciji podeliti večja pooblastila za preiskovanje in kaznovanje primerov korupcije v zvezi z velikimi mednarodnimi nevladnimi športnimi zvezami;
81. meni, da so korupcija na visoki ravni v športni upravi, prirejanje izidov tekem, javna naročila, dogovori o podpori izdelkov, izbira prizorišč, nezakonite stave in doping ter vpletanje organiziranega kriminala zmanjšali verodostojnost športnih organov;
82. meni, da lahko integriteta v športu prispeva k globalnemu razvojnemu programu in dobremu upravljanju na mednarodni ravni;

Davčne oaze

83. poziva k izvajanju politik ničelne tolerance do davčnih oaz in pranja denarja ter dvigu mednarodnih standardov preglednosti in spodbuja tesnejše mednarodno sodelovanje, da bi odkrili lastništvo tajnih slamnatih družb in trustov, ki se uporabljajo za davčne utaje, goljufije, nezakonito trgovino, kapitalske tokove, pranje denarja in dobiček na podlagi korupcije;

84. se odločno zavzema za to, da bi se v Evropi in tretjih državah začeli izvajati standardi poročanja na podlagi posameznih držav, s čimer bi se od mednarodnih družb zahtevalo, da posredujejo poročila z osnovnimi finančnimi informacijami za vse jurisdikcije, v katerih delujejo, da bi preprečili korupcijo in izogibanje davkom;
85. opozarja, da je EU odgovorna za boj proti davčnim utajam mednarodnih korporacij in posameznikov ter za obravnavo nadloge nezakonitih finančnih tokov iz držav v razvoju, ki v veliki meri ovirajo njihovo sposobnost, da bi zbrale dovolj sredstev in izpolnile zaveze s področja človekovih pravic;
86. pozdravlja, da je Evropa pripravila pobude za vzpostavitev svetovne izmenjave informacij o dejanskem lastništvu, s čimer bi povečali učinkovitost skupnih standardov poročanja, ki omogočajo odkrivanje finančnega nezakonitega ravnanja;
87. spodbuja globalno sodelovanje pri iskanju ukradenega premoženja in njihovega zanesljivega vračila zakonitim lastnikom; poudarja, da ima EU dolžnost pomagati tretjim državam pri vračanju protipravnega premoženja, shranjenega v finančnem sistemu in nepremičninah držav članic EU, ter preganjati storilce, pomočnike in posrednike; poziva EU, naj temu pomembnemu vprašanju za tretje države, ki so v procesu demokratizacije, nameni posebno pozornost, in sicer z odpravo pravnih ovir in nepripravljenosti sodelovanja finančnih središč; v zvezi s tem poudarja, kako pomembno je razvezati zaplembo premoženja od obsodbe v državi prosilki, da bi bilo mogoče zagotavljati vzajemno pravno pomoč in nadaljevati s kazenskim pregonom, kadar je na voljo dovolj dokazov o nezakonitem ravnanju;
88. želi spomniti, da je korupcija tesno povezana z dejavnostmi, kot so pranje denarja, davčne utaje in nezakonita trgovina; v zvezi s tem poudarja, da bi morala biti preglednost temelj vseh protikorupcijskih strategij;
89. poudarja, da mora EU v vseh ustreznih mednarodnih forumih prednostno spodbujati boj proti davčnim oazam, bančni skrivnosti in pranju denarja, odpravo pretirane poklicne skrivnosti, javno poročanje vseh mednarodnih podjetij po državah in javne registre dejanskih lastnikov družb; poudarja, da je večina pripomočkov za boj proti izogibanju davkom in davčnim utajam primerna tudi za boj proti korupciji in pranju denarja;

Svoboda medijev

90. poudarja velik pomen, ki ga imajo neodvisni mediji v spletu in zunaj njega v boju proti korupciji ter pri razkrivanju kršitev človekovih pravic; poziva Komisijo, naj obravnava morebitne negativne učinke zakonodaje o obrekovanju v tretjih državah in se bori proti njim; ponovno poziva vse države članice, naj razmislijo o dekriminaliziraji obrekovanja in se pri ohranjanju ugleda posameznikov zatekajo samo k civilnim tožbam; poudarja, da je digitalna varnost pomemben element zaščite aktivistov; močno priporoča, da se prek nacionalne zakonodaje zagotovi preglednost lastništva in sponzorstva medijev;
91. poziva, naj se v mednarodnih odnosih EU s tretjimi državami v večji meri izpostavi področje spoštovanja svobode medijev, saj gre za izjemno pomemben element; meni, da bi morala biti politični dialog in sodelovanje EU s tretjimi državami, ki sta namenjena zagotavljanju medijskih reform, odprta, pregledna in nadzorovana; v zvezi s tem poziva EU, naj zagotovi, da bodo njeni projekti v tretjih državah med drugim koristni za

uveljavljanje svobode medijev ter da bodo vključevali organizacije civilne družbe; poziva EU, naj javno obsodi uvajanje zakonov, ki omejujejo svobodo medijev in dejavnosti organizacij civilne družbe;

92. podpira vrednost odprtega in varnega interneta pri ozaveščanju o koruptivnih praksah posameznikov, organizacij in vlad ter izraža zaskrbljenost, da se posamezniki z omejevanjem spletnih svoboščin želijo izogniti odgovornosti;
93. vztraja, da bi moralo biti javno naročanje pravično, odgovorno, odprto in pregledno, da bi bilo mogoče preprečiti in razkriti krajo ali poneverbo davkoplačevalskega denarja;
94. poudarja, da bi morala EU v vseh forumih za dialog s tretjimi državami, tudi dvostranskih, izpostavljati pomen spoštovanje pravice dostopa do informacij javnega značaja; zlasti poudarja, da je treba določiti standarde, ki bodo zagotavljali kar najpopolnejši in najhitrejši dostop do teh informacij, saj je hitrost dostopa bistvenega pomena v prizadevanjih za spoštovanje človekovih pravic in boju proti korupciji; poziva EU, naj spodbuja dostop do informacij javnega značaja v državah članicah in v tretjih državah;
95. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu, Komisiji, vladam in parlamentom držav članic ter Evropski centralni banki.

2.6.2017

MNENJE ODBORA ZA RAZVOJ

za Odbor za zunanje zadeve

o korupciji in človekovih pravicah v tretjih državah
(2017/2028(INI))

Pripravljaivec mnenja (*): Stelios Kuloglu (Stelios Kouloglou)

(*) Pridruženi odbor – člen 54 Poslovnika

POBUDE

Odbor za razvoj poziva Odbor za zunanje zadeve kot pristojni odbor, da v svoj predlog resolucije vključi naslednje pobude:

- A. ker je korupcija svetovni pojav, ki zadeva tako sever kot jug in v državah v razvoju dramatično prizadene tiste, ki najbolj potrebujejo pomoč, saj ogroža trajnostni razvoj, povečuje razlike ter pogloblja prepad med vladajočo elito in večino prebivalcev; ker korupcija ogroža človekove pravice, demokracijo, demokratično odgovornost, dobro upravljanje, pravno državo, pravno varnost ter ekonomske zmogljivosti držav, socialni kapital in zaupanje v institucije;
- B. ker je cilj trajnostnega razvoja OZN št. 16 usmerjen v mir, pravičnost, vzpostavitev trdnih institucij in boj proti korupciji; ker mora EU za univerzalno doseganje tega cilja nujno in neposredno obravnavati različna vprašanja, pri katerih ima korupcija ključno vlogo – od kršitev človekovih pravic do revščine, lakote in nepravilnosti; ker mora imeti boj proti korupciji vedno prednost pred prizadevanji za trgovinske interese;
 - 1. poziva EU, naj spoštuje načelo skladnosti politik za razvoj (člen 208 PDEU) in dejavno prispeva k zmanjšanju korupcije ter se v okviru svoje zunanje politike neposredno in izrecno bori proti nekaznovanju;
 - 2. poudarja, da iz raziskav izhaja, da je korupcija razširjena pri upravljanju zemljišč in vse bolj omadežuje vse stopnje zemljiških poslov, kar ima številne negativne posledice na človekove pravice, ki segajo od prisilnih razselitev skupnosti brez ustreznega nadomestila do ubijanja varuhov zemljišč¹; poleg tega z zaskrbljenostjo ugotavlja, da je

¹ Olivier De Schutter, *Tainted Lands: Corruption in Large-Scale Land Deals* (Omadeževana zemlja: korupcija pri zemljiških poslih velikega obsega), v International Corporate Accountability Roundtable & Global Witness (november 2016). <https://www.globalwitness.org/en/campaigns/land-deals/tainted-lands-corruption-large-scale->

prisotno tveganje, da bo prišlo do vedno več kršitev človekovih pravic zaradi vse večjih potreb po hrani, gorivu in dobrinah ter vse bolj številnih zemljiških naložbah velikega obsega v državah v razvoju;

3. poudarja, da korupcija na različne načine omogoča prilaščanje zemljišč, zlasti takrat, ko vlagatelji plačajo podkupnine javnim uradnikom v zameno za ugodne zakupe zemljišč ali nakupe brez privolitve ljudi, ki na teh zemljiščih živijo, ali pa v primerih, ko se vlagatelji zanašajo na šibko pravno državo ali koruptivne sisteme pravnih sredstev, da bi uporabnikom zemljišč onemogočili dostop do teh sredstev; znova poziva podjetja, ki vlagajo, naj si prizadevajo za svobodno, predhodno in informirano privolitev vseh prizadetih skupnosti, vključno z domorodnimi ljudstvi, ter sprejmejo ukrepe primerne skrbnosti na področju človekovih pravic, tudi z vzpostavitvijo trdnega mehanizma za zaščito žvižgačev, da bi zagotovila, da se njihova odvisna podjetja in poslovni partnerji ne bodo zatekali h korupciji;
4. želi spomniti, da ima finančni sektor ključno vlogo pri preprečevanju koruptivnih dejanj, ki zlasti pripomorejo k prilaščanju zemljišč; ponavlja, da bi morale banke in finančne institucije izvajati skrbno preverjanje strank, da bi se zoperstavile pranju denarja, povezanemu s korupcijo, in zagotovile, da bodo vlagatelji, ki jih te banke podpirajo, sprejeli učinkovite ukrepe primerne skrbnosti na področju človekovih pravic; poziva EU in njene države članice, naj zahtevajo razkritje podrobnosti o nakupih zemljišč v tretjih državah, ki jih opravijo podjetja, in okrepijo svojo podporo za države članice, da bi zagotovile učinkovito izvajanje prostovoljnih smernic za odgovorno upravljanje lastništva zemlje, ribištva in gozdov kot sredstvo za odpravo korupcije pri zemljiških poslih;
5. ugotavlja, da morajo trgovinski sporazumi vsebovati zavezujoče in izvršljive klavzule o človekovih pravicah, ki bodo zagotavljale, da bodo zasebna podjetja in državni organi spoštovali človekove pravice ter najvišje socialne in okoljske standarde, ki so bistvenega pomena za boj proti korupciji;
6. ugotavlja, da je korupcija zapleten pojav, zakoreninjen v zelo različnih gospodarskih, političnih, upravnih, socialnih in kulturnih dejavnikih ter razmerjih moči, in zato želi spomniti, da mora razvojna politika, da bi prispevala k boju proti korupciji ter se pri tem usmerila na zmanjševanje revščine in neenakosti ter na boljše povezovanje, promovirati tudi človekove pravice, demokracijo, pravno državo in javne socialne storitve, saj bi s tem spodbujala dobro upravljanje in ustvarjanje socialnega kapitala, socialno vključenost in socialno kohezijo, ob upoštevanju kulturnih in regionalnih posebnosti;
7. ugotavlja, da je izobraževanje bistveno v boju proti korupciji; spodbuja EU, naj pripravi in izvaja specifične programe, namenjene povečanju ozaveščenosti o korupciji, njenih stroških za družbo in sredstvih za boj proti njej, vključno z veljavnimi kazenskimi in postopkovnimi zakoniki ter pritožbenimi mehanizmi; je trdno prepričan, da bi bilo treba izobraževanje in informiranje o tej temi povečati na notranji ravni, ju močno okrepiti v tujini ter prilagoditi glede na občinstvo (podjetniki, širša javnost itd., vključno s šolarji);
8. z zaskrbljenostjo ugotavlja, da najpomembnejše mednarodne konvencije, kot je Konvencija OZN proti korupciji, in pobude, namenjene boju proti korupciji in

[land-deals/](#)

nezakonitim finančnim tokovom, ne dajejo konkretnih rezultatov v fazi izvajanja; želi spomniti, da je oblikovanje zunanje protikorupcijske strategije EU bistveno za učinkovit boj proti korupciji in finančnemu kriminalu;

9. poudarja, da je boj proti korupciji in nezakonitim finančnim tokovom politični odziv, ki zahteva usklajene ukrepe na svetovni ravni (G20, OECD, OZN, Svetovna banka, MDS), pa tudi preglednost in zavezujoča pravila;
10. poziva EU in njene države članice, naj uporabijo smernice OECD za večnacionalne družbe;
11. poziva OZN, naj sprejme instrument, ki bo določil standarde na področju nezakonitih finančnih tokov, da bi s tem omogočila večjo učinkovitost;
12. poziva EU, naj poveča preglednost svoje uradne razvojne pomoči in prevzemanje odgovornosti zanjo, da bi bila učinkovita pri upoštevanju standardov iz mednarodne pobude za preglednost pomoči in mednarodno dogovorjenih načel razvojne učinkovitosti; poziva jo tudi, naj pripravi celosten sistem za obvladovanje tveganja, da bi preprečila, da bi razvojna pomoč prispevala h korupciji v državah prejemnicah, in sicer tako, da proračunsko podporo poveže z jasnimi protikorupcijskimi cilji; v ta namen poudarja, da je treba vzpostaviti stabilen mehanizem za spremljanje izvajanja proračunske podpore;
13. z namenom izkoreniniti korupcijo na visoki ravni poziva Komisijo, naj v okviru proračunske podpore pozornost nameni preglednosti pri operacijah, ki vključujejo privatizacijo in posle z javnimi sredstvi, zlasti zemljišči, ter naj sodeluje v programih podpore OECD za države v razvoju v zvezi s korporativnim upravljanjem podjetij v državni lasti;
14. poziva Komisijo, naj podpira države v razvoju, ki se borijo proti davčnim utajam in izogibanju davkom, tako da jim pomaga zgraditi uravnotežene, učinkovite, pravične in pregledne davčne sisteme;
15. želi spomniti, da je korupcija tesno povezana z dejavnostmi, kot so pranje denarja, davčne utaje in nezakonita trgovina; v zvezi s tem poudarja, da bi morala biti preglednost steber vseh protikorupcijskih strategij; poudarja zlasti, da je treba preprečevati davčne goljufije in izogibanje davkom, ki slabo vplivajo na sprostitvev domačih virov za socialne politike ter ogrožajo rast in delovna mesta, z učinkovitimi ukrepi, kot sta obvezno poročanje po posameznih državah in razkritje informacij o dejanskem lastništvu družb, skladov ali holdingov;
16. poziva EU, naj vzpostavi pritožbene mehanizme, na podlagi katerih bi se osebe, ki so jih prizadeli zunanji ukrepi EU, lahko pritožile zaradi kršenja človekovih pravic in primerov korupcije;
17. vztraja, da bi morala EU kot vodilna svetovna donatorica spodbujati oblike povežovanja, po katerih bi bilo zagotavljanje zunanje pomoči EU odvisno od fiskalnih reform, namenjenih povečanju preglednosti, povečanja dostopnosti podatkov in spodbujanja pristopov skupaj z drugimi donatorji.

INFORMACIJE O SPREJETJU V ODBORU, ZAPROŠENEM ZA MNENJE

Datum sprejetja	30.5.2017
Izid končnega glasovanja	+: 22 -: 0 0: 0
Poslanci, navzoči pri končnem glasovanju	Beatriz Becerra Basterrechea, Ignazio Corrao, Doru-Claudian Frunzuličá, Enrique Guerrero Salom, Maria Heubuch, Teresa Jiménez-Becerril Barrio, Stelios Kuloglu (Stelios Kouloglou), Arne Lietz, Linda McAvan, Vincent Peillon, Lola Sánchez Caldentey, Elly Schlein, Eleni Teoharus (Eleni Theocharous), Paavo Väyrynen, Bogdan Brunon Wenta, Anna Záborská
Namestniki, navzoči pri končnem glasovanju	Agustín Díaz de Mera García Consuegra, Frank Engel, Ádám Kósa, Cécile Kshetu Kyenge, Paul Rübig, Judith Sargentini

**POIMENSKO GLASOVANJE PRI KONČNEM GLASOVANJU
V ODBORU, ZAPROŠENEM ZA MNENJE**

22	+
ALDE	Beatriz Becerra Basterrechea, Paavo Väyrynen
ECR	Eleni Teoharus (Eleni Theocharous)
EFDD	Ignazio Corrao
GUE/NGL	Stelios Kuloglu (Stelios Kouloglou), Lola Sánchez Caldentey
PPE	Agustín Díaz de Mera García Consuegra, Frank Engel, Teresa Jiménez-Becerril Barrio, Ádám Kósa, Paul Rübig, Bogdan Brunon Wenta, Anna Záborská
S&D	Doru-Claudian Frunzuliță, Enrique Guerrero Salom, Cécile Kashetu Kyenge, Arne Lietz, Linda McAvan, Vincent Peillon, Elly Schlein
VERTS/ALE	Maria Heubuch, Judith Sargentini

	-

	0

Uporabljeni znaki:

+ : za

- : proti

0 : vzdržani

30.5.2017

MNENJE ODBORA ZA MEDNARODNO TRGOVINO

za Odbor za zunanje zadeve

o korupciji in človekovih pravicah v tretjih državah
(2017/2028(INI))

Pripravljalnica mnenja: Karoline Graswander-Hainz

POBUDE

Odbor za mednarodno trgovino poziva Odbor za zunanje zadeve kot pristojni odbor, da v svoj predlog resolucije vključi naslednje pobude:

1. opozarja, da korupcija spodkopava človekove pravice, enakost, socialno pravičnost, gospodarsko rast, boj proti revščini, razvoj in okolje; poudarja tudi, da ima precej negativne posledice za trgovino in njene prednosti, gospodarski razvoj, naložbe in postopke javnih naročil, in poziva Komisijo, naj upošteva to povezavo v vseh trgovinskih sporazumih ter vanje vključi izvršljive člene o človekovih pravicah in boju proti korupciji;
2. poudarja, da trgovinska politika prispeva k varstvu in spodbujanju vrednot, za katere se zavzema EU in so opredeljene v členu 2 Pogodbe o Evropski uniji, na primer demokracije, načel pravne države, spoštovanja človekovih pravic, temeljnih pravic in svoboščin ter enakosti; poudarja, da je skladnost med zunanjimi in notranjimi politikami Unije bistvenega pomena, zlasti ko gre za boj proti korupciji; poudarja, da imajo v zvezi s tem evropski zakonodajalci pomembno vlogo pri olajševanju trgovinskih odnosov, saj morajo preprečiti, da bi ti odnosi omogočali koruptivno prakso;
3. meni, da so trgovinski sporazumi osrednji mehanizem za spodbujanje boja proti korupciji in dobrega upravljanja; pozdravlja ukrepe, ki jih je EU že sprejela za boj proti korupciji v trgovinski politiki, na primer prek GSP+, poglavij trajnostnega razvoja in vključitve zavez za ratifikacijo mednarodnih konvencij o boju proti korupciji s trgovinskimi partnerji; ponovno poudarja cilj, naveden v strategiji „Trgovina za vse“, da se v vse prihodnje trgovinske sporazume vključijo ambiciozne določbe o boju proti korupciji; v zvezi s tem poziva, naj se v prihodnje trgovinske sporazume vključijo tudi zaveze o predanosti večstranskim konvencijam za boj proti korupciji, kot sta Konvencija Združenih narodov proti korupciji in Konvencija OECD o boju proti podkupovanju, ter naj se v sklopu celovitega pristopa pripravijo horizontalne določbe in

med revizijo vključijo v veljavne trgovinske sporazume;

4. poudarja, da bi morale podpisnice trgovinskih sporazumov sprejeti ukrepe za spodbujanje dejavne udeležbe zasebnega sektorja, organizacij civilne družbe in domačih svetovalnih skupin pri izvajanju programov in členov za boj proti korupciji, vsebovanih v mednarodnih trgovinskih in naložbenih sporazumih; ob upoštevanju trenutnih notranjih razprav v EU pozdravlja napredek pri oblikovanju učinkovitih ukrepov za zaščito žvižgačev, ki bi veljali po vsej EU, in meni, da bi bilo treba, ko bodo začeli ti ukrepi veljati po vsej EU, razmisliti o vključitvi zaščite žvižgačev v prihodnje trgovinske sporazume;
5. priznava, kako pomembno je zagotoviti jasne smernice in podporo podjetjem, zlasti malim in srednjim podjetjem, da bi v svoje dejavnosti vključila učinkovite postopke za skladnost z bojem proti korupciji in se prek posebnih določb v trgovinskih sporazumih spopadla s korupcijo; poudarja, da ni pristopa k skladnosti, ki bi ustrezal vsem; poziva Komisijo, naj razmisli o zagotavljanju pomoči za projekte vzpostavljanja zmogljivosti na področju boja proti korupciji, na primer z izmenjavo primerov najboljše prakse in usposabljanjem, da bi državam in poslovnemu sektorju pomagala pri izzivih, s katerimi se utegnejo soočiti na tem področju;
6. je zadovoljen, da je februarja 2017 začel veljati sporazum STO o olajševanju trgovine, ki vsebuje ukrepe za boj proti korupciji v svetovni trgovini; meni pa, da sprejemanje ali spreminjanje zakonodaje samo po sebi ne zadošča in da je izvajanje osrednjega pomena; poudarja, da morajo zakonodajne reforme zajemati tudi usposabljanje sodstva, zagotavljanje dostopa javnosti do informacij in ukrepe za preglednost, in poziva države članice EU, naj v okviru boja proti korupciji sodelujejo pri teh zadevah; poudarja tudi, da bi lahko bili trgovinski sporazumi v pomoč pri spremljanju notranjih reform v zvezi s politiko boja proti korupciji;
7. poziva Komisijo, naj se pri vseh prihodnjih trgovinskih sporazumih dogovori za izvršljive določbe o boju proti korupciji in pranju denarja ter poskrbi za učinkovito spremljanje izvrševanja teh določb; v zvezi s tem poziva države članice, naj v skladu s predlogi Komisije v osnutkih mandatov, ki so jih prejele, podprejo vključitev določb o boju proti korupciji v pogajalske mandate; je zadovoljen, da so določbe o boju proti korupciji vključene v pogajalski mandat za posodobitev sporazuma med EU in Mehiko; poziva Komisijo, naj si še naprej prizadeva za boj proti korupciji s povečanjem preglednosti pogajanj o trgovinskih sporazumih ter z vključitvijo določb, namenjenih okrepitvi regulativnega sodelovanja ter integritete carinskih postopkov in globalnih vrednostnih verig; meni, da bi bilo treba uvesti člene o sodelovanju pri boju proti korupciji, na primer o izmenjavi informacij ter upravni in tehnični pomoči, da bi bilo mogoče deliti in spodbujati primere najboljše prakse, s katerimi bi prispevali h krepitvi načel pravne države in spoštovanja človekovih pravic; poziva Komisijo, naj določi jasne in ustrezne pogoje in kazalnike uspešnosti, s katerimi bi bilo mogoče bolje ocenjevati in prikazovati rezultate;
8. poudarja, kako pomembno je ohranjanje nenehnega in rednega dialoga s trgovinskimi partnerji EU v celotnem obdobju izvajanja sporazumov, saj bi tako zagotovili ustrezno spremljanje in izvajanje sporazumov v splošnem, pa tudi določb o boju proti korupciji; ugotavlja, da je Komisija v strategiji „Trgovina za vse“ predlagala, da bi uvedli

mehanizme za posvetovanje v primeru sistemske korupcije in neuspešnega upravljanja, in poziva Komisijo, naj razmisli o tem, da bi v teh primerih sistemske korupcije in neupoštevanja zavez za boj proti korupciji ali mednarodnih standardov na področju boja proti korupciji, kot so skupni standard poročanja OECD, akcijski načrt OECD za preprečevanje erozije davčne osnove in preusmeritve dobička, centralni register dejanskega lastništva in priporočila FATF, začasno odpravila prednosti, ki jih prinaša sporazum, poziva Komisijo, naj določi jasne in ustrezne pogoje in kazalnike uspešnosti, s katerimi bi bilo mogoče bolje ocenjevati in prikazovati rezultate; prav tako poziva Komisijo, naj se odločno, sorazmerno in hitro odzove, kadar vlada države upravičenke ne izpolnjuje dogovora; poziva Komisijo, naj vzpostavi mehanizme za posvetovanje s trgovinskimi partnerji v primeru sistemske korupcije ter poskrbi za izmenjavo strokovnega znanja, da bi pomagala državam pri izvajanju protikorupcijskih ukrepov.

INFORMACIJE O SPREJETJU V ODBORU, ZAPROŠENEM ZA MNENJE

Datum sprejetja	30.5.2017
Izid končnega glasovanja	+: 30 -: 2 0: 4
Poslanci, navzoči pri končnem glasovanju	Maria Arena, Tiziana Beghin, David Campbell Bannerman, Daniel Caspary, Santiago Fisas Ayxelà, Christofer Fjellner, Karoline Graswander-Hainz, Heidi Hautala, Yannick Jadot, Bernd Lange, David Martin, Emmanuel Maurel, Anne-Marie Mineur, Sorin Moisă, Franz Obermayr, Artis Pabriks, Franck Proust, Viviane Reding, Inmaculada Rodríguez-Piñero Fernández, Marietje Schaake, Helmut Scholz, Joachim Schuster, Joachim Starbatty, Adam Szejnfeld, Hannu Takkula
Namestniki, navzoči pri končnem glasovanju	Reimer Böge, Dita Charanzová, Edouard Ferrand, Agnes Jongerius, Syed Kamall, Sajjad Karim, Seán Kelly, Fernando Ruas, José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyra, Ramon Tremosa i Balcells, Jarosław Wałęsa

**POIMENSKO GLASOVANJE PRI KONČNEM GLASOVANJU
V ODBORU, ZAPROŠENEM ZA MNENJE**

30	+
ALDE	Dita Charanzová, Marietje Schaake, Hannu Takkula, Ramon Tremosa i Balcells
EFDD	Tiziana Beghin
GUE/NGL	Anne-Marie Mineur, Helmut Scholz
PPE	Reimer Böge, Daniel Caspary, Santiago Fisas Ayxelà, Christofer Fjellner, Seán Kelly, Artis Pabriks, Franck Proust, Viviane Reding, Fernando Ruas, José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyra, Adam Szejnfeld, Jarosław Wałęsa
S&D	Maria Arena, Karoline Graswander-Hainz, Agnes Jongerius, Bernd Lange, David Martin, Emmanuel Maurel, Sorin Moisă, Inmaculada Rodríguez-Piñero Fernández, Joachim Schuster
VERTS/ALE	Heidi Hautala, Yannick Jadot
2	-
ENL	Edouard Ferrand, Franz Obermayr
4	0
ECR	David Campbell Bannerman, Syed Kamall, Sajjad Karim, Joachim Starbatty

Uporabljeni znaki:

+ : za

- : proti

0 : vzdržani

INFORMACIJE O SPREJETJU V PRISTOJNEM ODBORU

Datum sprejetja	20.6.2017
Izid končnega glasovanja	+: 47 -: 3 0: 4
Poslanci, navzoči pri končnem glasovanju	Lars Adaktusson, Michèle Alliot-Marie, Nikos Andoulakis (Nikos Androulakis), Petras Auštrevičius, Bas Belder, Victor Boștinaru, Elmar Brok, James Carver, Lorenzo Cesa, Georgios Epiritidos (Georgios Epitideios), Anna Elżbieta Fotyga, Eugen Freund, Sandra Kalniete, Tunne Kelam, Janusz Korwin-Mikke, Andrej Kovačev (Andrey Kovatchev), Ilhan Kjučuk (Ilhan Kyuchyuk), Ryszard Antoni Legutko, Barbara Lochbihler, Sabine Lösing, Andrejs Mamikins, Ramona Nicole Mănescu, Alex Mayer, Tamás Meszerics, Francisco José Millán Mon, Clare Moody, Javier Nart, Dimitris Papadakis (Demetris Papadakis), Ioan Mircea Pașcu, Tonino Picula, Kati Piri, Julia Pitera, Cristian Dan Preda, Jozo Radoš, Sofia Sakorafa, Jordi Solé, Jaromír Štětina, Dubravka Šuica, Charles Tannock, Miguel Urbán Crespo, Ivo Vajgl, Elena Valenciano, Geoffrey Van Orden, Anders Primdahl Vistisen
Namestniki, navzoči pri končnem glasovanju	Reinhard Bütikofer, Luis de Grandes Pascual, María Teresa Giménez Barbat, Ana Gomes, Andrzej Grzyb, Marek Jurek, Igor Šoltes, Ernest Urtasun, Marie-Christine Vergiat
Namestniki (člen 200(2)), navzoči pri končnem glasovanju	Kostas Mavridis (Costas Mavrides)

**POIMENSKO GLASOVANJE PRI KONČNEM GLASOVANJU
V PRISTOJNEM ODBORU**

ALDE	Ilhan Kjučuk (Ilhan Kyuchyuk), Ivo Vajgl, Jozo Radoš, Javier Nart, María Teresa Giménez Barbat, Petras Auštrevičius
ECR	Anna Elżbieta Fotyga, Anders Primdahl Vistisen, Bas Belder, Charles Tannock, Geoffrey Van Orden, Marek Jurek, Ryszard Antoni Legutko
PPE	Andrej Kovačev (Andrey Kovatchev), Andrzej Grzyb, Cristian Dan Preda, Dubravka Šuica, Elmar Brok, Francisco José Millán Mon, Jaromír Štětina, Julia Pitera, Lars Adaktusson, Lorenzo Cesa, Luis de Grandes Pascual, Michèle Alliot-Marie, Ramona Nicole Mănescu, Sandra Kalniete, Tunne Kelam
S&D	Alex Mayer, Ana Gomes, Andrejs Mamikins, Clare Moody, Kostas Mavridis (Costas Mavrides), Dimitris Papadakis (Demetris Papadakis), Elena Valenciano, Eugen Freund, Ioan Mircea Pașcu, Kati Piri, Nikos Andoulakis (Nikos Androulakis), Tonino Picula, Victor Boștinaru
VERTS/ALE	Barbara Lochbihler, Ernest Urtasun, Igor Šoltes, Jordi Solé, Reinhard Bütikofer, Tamás Meszerics
ALDE	Ilhan Kjučuk (Ilhan Kyuchyuk), Ivo Vajgl, Jozo Radoš, Javier Nart, María Teresa Giménez Barbat, Petras Auštrevičius

3	–
EFDD	James Carver
NI	Georgios Epitidios (Georgios Epitideios), Janusz Korwin-Mikke

4	0
GUE/NGL	Marie-Christine Vergiat, Miguel Urbán Crespo, Sabine Lösing, Sofia Sakorafa

Uporabljeni znaki:

+ : za

- : proti

0 : vzdržani